

Nyhedsbrev nr. 8/ 2011

Arbejdsmiljøklagenævnet har i september måned truffet følgende afgørelser af almen eller principiel interesse.

Afgørelserne vil kunne læses i deres helhed i Retsinformation, og afgørelserne kan søges på det journalnummer, der er givet i parentes (59.....).

Indholdsfortegnelse:

Lov om arbejdsmiljø	1
Sag nr. 1	1
Ophævelse af påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver - Problemet var løst tidligere med rækværk	1
Sag nr. 2	2
Ophævelse af påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver - Problemet løst tidligere med faldsikringsudstyr	2
Sag nr. 3	4
Manglende partshøring årsag til hjemvisning - Påbud om akustikregulering	4
Sag nr. 4	5
Foranstaltninger mod stik- og skæreskader ved håndtering af affaldssække	5
Sag nr. 5	6
Krav om en arbejdspladsvurdering (APV) skal omfatte alle ansatte	6
Sag nr. 6	7
Ophævelse af påbud om at forebygge helkropsvibrationer ved truckkørsel	7

Lov om arbejdsmiljø

Sag nr. 1

Ophævelse af påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver - Problemet var løst tidligere ved brug af rækværk

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn ophævede Arbejdstilsynets påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver, som var givet i tilknytning til et påbud om at standse arbejde i 14 meters højde uden de nødvendige sikkerhedsforanstaltninger.

Nævnet ophævede kravet om brug af arbejdsmiljørådgiver, idet virksomheden tidligere havde løst samme problem på byggepladsen, da der havde været monteret rækværk, som delvis var demonteret, da arbejdet var ved at være afsluttet. Desuden kunne påbuddet efterkommes ved brug af faldsikringsudstyr, som var på stedet.

Arbejdstilsynet konstaterede, at ansatte fra en virksomhed stod på taget af en bygning på 14 meters højde, og der var ikke opsat stillads eller rækværk.

Virksomheden fik derfor påbud om at standse arbejdet på taget, indtil der var truffet foranstaltninger mod nedstyrtning. Virksomheden fik samtidig påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at bistå sig med at forebygge, at overtrædelsen gentager sig.

I vejledningen til påbuddet oplyste Arbejdstilsynet, at påbuddet kunne efterkommes ved, at der anvendes korrekt faldsikringsudstyr fastgjort til et ankerpunkt.

I tilbagemeldingen til Arbejdstilsynet oplyste virksomheden, at der før Arbejdstilsynets tilsynsbesøg havde været monteret rækværk, men at rækværket var blevet demonteret, da arbejdet var afsluttet med undtagelse af 15-20 meters inddækning, hvor tagmontørerne uden forudgående aftale valgte at fortsætte, selvom rækværket var blevet demonteret. Tagmontørerne havde sikkerhedslinje med på taget, og alle var instrueret i brugen heraf.

I klagen anførte virksomheden, at tagmontørerne havde alle nødvendige tekniske hjælpemidler, og forholdet blev bragt i orden straks.

Regler

Det fremgår af § 6, i bekendtgørelsen om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere, at arbejdsgiveren skal have påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, når Arbejdstilsynet afgiver afgørelse om overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen vedrørende et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem, der indebærer risiko for sikkerhed og sundhed.

Efter samme regel skal der dog ikke afgives påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, hvis arbejdsgiveren inden for det seneste år har løst et identisk arbejdsmiljøproblem på samme arbejdssted, og løsningen umiddelbart kan overføres.

Afgørelse

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn ophævede Arbejdstilsynets påbud om, at virksomheden skulle bruge arbejdsmiljørådgiver, idet nævnet fandt, at virksomheden havde løst et identisk arbejdsmiljøproblem på samme byggeplads, og løsningen umiddelbart kan overføres.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde vægt på, at der på byggepladsen havde været monteret rækværk før Arbejdstilsynets besøg, men at rækværket var blevet demonteret, da arbejdet var afsluttet med undtagelse af 15 – 20 meters inddækning. Desuden havde Arbejdstilsynet vejledt om, at påbuddet kunne efterkommes ved brug af det faldsikringsudstyr, som var på stedet (**j.nr. 5900211-11**).

Sag nr. 2

Ophævelse af påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver - Problemet løst tidligere ved brug af faldsikringsudstyr

Arbejdsmiljøklagenævnet ophævede Arbejdstilsynets påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver, som var givet i tilknytning til et påbud om at sikre arbejdet på et fladt tag i 7 meters højde, idet et flertal af nævnets medlemmer fandt, at virksomheden havde løst problemet før på samme byggeplads, da en af virksomhedens ansatte anvendte line, og det i øvrigt blev oplyst, at det nødvendige sikkerhedsudstyr var til stede på pladsen.

Flertallet lagde også vægt på, at Arbejdstilsynet ikke havde forholdt sig til virksomhedens oplysning om, at det nødvendige sikkerhedsudstyr var på pladsen, og havde været anvendt til løsning af et identisk arbejdsmiljøproblem, og om det faldsikringsudstyr, som var til stede og faktisk blev anvendt af en af de ansatte, var en løsning, som umiddelbart kunne overføres til løsning af det konkrete arbejdsmiljøproblem.

Arbejdstilsynet konstaterede, at ansatte fra en virksomhed arbejdede på et fladt tag i 7 meters højde, hvor der ikke var opstillet rækværksstillads. De ansatte oplyste, at bygningsmuren havde en højde på 0,5 m, og at alt arbejde uden sele foregik mere end 2 m fra kanten.

En af medarbejderne anvendte line. Virksomheden oplyste, at det nødvendige sikkerhedsudstyr var til stede på byggepladsen.

Arbejdstilsynet afgav påbud om at sikre arbejdet på taget og påbud om at bruge autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at bistå virksomheden med at forebygge, at overtrædelsen gentager sig.

Regler

Det fremgår af § 6, i bekendtgørelsen om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere, at arbejdsgiveren skal have påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, når Arbejdstilsynet afgiver afgørelse om overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen vedrørende et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem, der indebærer risiko for sikkerhed og sundhed.

Efter samme regel skal der dog ikke afgives påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, hvis arbejdsgiveren inden for det seneste år har løst et identisk arbejdsmiljøproblem på samme arbejdssted, og løsningen umiddelbart kan overføres.

Afgørelse

Arbejdsmiljøklagenævnet ophævede Arbejdstilsynets påbud om, at virksomheden skulle bruge arbejdsmiljørådgiver, idet 6 af nævnets 11 stemmeberettigede medlemmer fandt, at virksomheden havde løst et identisk arbejdsmiljøproblem på samme arbejdssted, og løsningen umiddelbart kan overføres.

Flertallet lagde vægt på, at en af virksomhedens ansatte anvendte line, og at virksomheden i øvrigt har oplyst, at det nødvendige sikkerhedsudstyr var til stede på pladsen.

Flertallet lagde desuden vægt på, at Arbejdstilsynet ikke har forholdt sig til, om det af virksomheden oplyste nødvendige sikkerhedsudstyr havde været anvendt til løsning af et identisk arbejdsmiljøproblem på stedet, og om det faldsikringsudstyr, som var til stede og faktisk blev anvendt af en af de ansatte, var en løsning, som umiddelbart kunne overføres til løsning af det konkrete arbejdsmiljøproblem.

Mindretalsudtalelse

Et mindretal på 5 af nævnets medlemmer fandt ikke, at der er grundlag for at fravige kravet om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, da det i forhold til påbuddets indhold og arbejdsmiljøproblemets karakter, ikke ses, at virksomheden har løst et identisk arbejdsmiljøproblem på samme arbejdssted, og at løsningen i øvrigt ikke alene er brug af faldsikringsudstyr (**j.nr. 5900212-11**).

Sag nr. 3

Manglende partshøring årsag til hjemvisning af et påbud om akustikregulering

Et enigt Arbejds miljøklagenævn hjemviste et påbud til en kommune om akustikregulering i undervisningslokalerne på en af kommunens skoler, fordi Arbejdstilsynet lagde et tidligere tilsynsbesøg til grund, og ikke havde partshørt om en senere udført akustikrapport, som Arbejdstilsynet brugte til at træffe ny afgørelse.

Nævnet fandt, at kommunen ikke kunne vide, at Arbejdstilsynet ville bruge akustikrapporten sammen med oplysningerne fra det tidligere tilsynsbesøg til at træffe en ny afgørelse. Der var derfor tale om oplysninger, som kommunen skulle have været partshørt om.

En kommune havde efter et tilsynsbesøg fået påbud om at undersøge de akustiske forhold på en af kommunens skoler. Undersøgelsen var blevet foretaget, og kommunen havde sendt resultatet i form af en rapport til Arbejdstilsynet.

På den baggrund gav Arbejdstilsynet kommunen et påbud om at forbedre de akustiske forhold i skolens undervisningslokaler og et påbud om at bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver til løsning af problemet.

Arbejdstilsynet havde lagt oplysningerne fra det tidligere tilsynsbesøg og rapporten om akustikforholdene til grund for afgørelsen uden at høre kommunen, inden der blev truffet en ny afgørelse med påbud om akustik og brug af arbejdsmiljørådgiver.

Flere af de lokaler, som var nævnt i akustikrapporten, var ikke beskrevet af Arbejdstilsynet i forbindelse med det oprindelige tilsyn, ligesom det ikke fremgik af beskrivelsen, hvilke materialer, der er anvendt i disse lokaler, og hvad lokalerne bruges til.

Regler

Reglerne om partshøring skal sikre, at der træffes en korrekt afgørelse. Det fremgår af forvaltningslovens § 19, at der ikke må træffes afgørelse i en sag, før parten er gjort bekendt med oplysningerne og givet lejlighed til at komme med en udtalelse. Det gælder, hvis parten i en sag ikke kan antages at være bekendt med, at myndigheden er i besiddelse af bestemte oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder. Det gælder, hvis oplysningerne er til ugunst for den pågældende part og er af væsentlig betydning for sagens afgørelse.

Efter de almindelige forvaltningsretlige principper antages det, at en part ikke har kendskab til, at en oplysning indgår i afgørelsesgrundlaget for en bestemt sag, medmindre parten selv har givet oplysningen til brug for behandlingen af den pågældende sag, eller det i øvrigt klart fremgår af omstændighederne, at oplysningerne indgår i afgørelsesgrundlaget.

Afgørelse

Et enigt Arbejds miljøklagenævn hjemviste sagen til Arbejdstilsynet, fordi Arbejdstilsynet blandt andet ikke havde foretaget partshøring. Kommunen kunne ikke vide, at Arbejdstilsynet ville bruge rapporten om skolens akustiske forhold til at træffe en ny afgørelse i en ny sag om akustik.

Nævnet fandt således, at kommunen ikke kunne vide, at Arbejdstilsynet ville bruge akustikrapporten sammen med oplysningerne fra det tidligere tilsynsbesøg til at træffe en ny afgørelse. Der var derfor tale om oplysninger, som kommunen skulle partshøres over.

Det fremgik ikke af Arbejdstilsynets beskrivelse fra det tidligere besøg, hvilke materialer der var anvendt i lokalerne, og hvad lokalerne blev brugt til.

Nævnet fandt derved, at Arbejdstilsynet ikke havde overholdt reglen om at oplyse sagen i tilstrækkeligt og nødvendigt omfang.

Påbuddet om de akustiske forhold var en forudsætning for at give et påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver. Dette påbud faldt derfor bort (**j.nr. 5900099-11 og 5900103-11**).

Sag nr. 4

Foranstaltninger mod stik- og skæreskader ved håndtering af affaldssække.

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt påbud om, at en renovationsvirksomhed skal træffe effektive foranstaltninger mod stik- og skæreskader ved håndteringen af affaldssække.

Et flertal af nævnets medlemmer lagde vægt på, at det er muligt, at ansatte kan komme til skade, fordi der blandt affaldet ligger spidse, skarpe genstande, og at sådanne forekommer i branchen, selv om borgerne er informeret om, at sækkene ikke må indeholde skarpe og spidse genstande.

I forbindelse med et tilsynsbesøg fik Arbejdstilsynet oplyst, at en ansat under arbejdet med håndtering af affaldssække af plast indeholdende dagrenovation skar sig dybt ind i benet, da der i en sæk var anbragt en jagtkniv med et langt knivsblad.

Virksomheden oplyste, at stik- og skæreskader forekommer ved håndtering af dagrenovation, fordi der mellem affaldet er anbragt spidse og skarpe genstande. I det konkrete tilfælde var den ansatte kommet til skade, fordi kniven borede sig gennem plastsækken, da den ansatte med kraft og energi løftede sækken med dagrenovation.

Det fremgår af Arbejdstilsynets retningslinier om indretning og brug af dagrenovationssystemer, at renovationssystemer skal benyttes, så de sikrer mod for eksempel stikkende og skærende emner.

Arbejdstilsynet gav virksomheden påbud om at træffe effektive foranstaltninger mod stik- og skæreskader ved håndtering af dagrenovation.

Regler

Det fremgår af § 38, i arbejdsmiljøloven, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Det fremgår af § 4, og bilag 1, i bekendtgørelsen om arbejdets udførelse, at arbejdet i alle led skal planlægges og tilrettelægges således, at det kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Planlægningen og tilrettelæggelsen skal ske under hensyn til de angivne generelle forebyggelsesprincipper, jf. artikel 6, stk. 2 i Rådskdirektiv 89/391/EØF om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet.

Afgørelse

Arbejds miljøklagenævnet fastholdt påbuddet, idet et flertal af nævnets medlemmer fandt, at det under omstændigheder, der ikke er usædvanlige, er muligt, at ansatte kan komme til skade, fordi der blandt affaldet ligger spidse, skarpe genstande, som for eksempel en kniv.

Flertallet lagde vægt på, at stik- og skæreskader forekommer i branchen, selv om borgerne er informeret om, at affald ikke må indeholde skarpe og spidse genstande, hvis disse ikke er forsvarligt indpakket.

Flertallet bemærkede, at det ikke har betydning, at virksomheden ikke har mulighed for at være i dialog med den enkelte borger. Forudsætninger for udførelsen af arbejdet er, at det er overladt borgeren at pakke affaldssækken.

Da der er erfaring for, at stik- og skæreskader forekommer i branchen, må virksomheden tage sine forholdsregler. Det er virksomheden, der bestemmer, hvilken metode, der bedst løser problemet under henvisning til de generelle forebyggelsesprincipper.

Mindretalsudtalelse

Et nævnsmedlem vurderede, at Arbejdstilsynets afgørelse tvinger virksomheden til at løse problemet på en bestemt måde, hvilket ikke er i overensstemmelse med reglerne. Desuden angiver Arbejdstilsynets At-vejledning D.2.24, at affaldssække kan benyttes (**j.nr. 5900096-11**).

Sag nr. 5

Krav om en arbejdspladsvurdering (APV) skal omfatte alle ansatte - Også generalforsamlingsvalgte medarbejdere i en fagforening

Et enigt Arbejds miljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets påbud om, at en fagforening skal udarbejde en skriftlig APV også omfattende de generalforsamlingsvalgte medarbejdere, idet nævnet fandt, at fagforeningen var arbejdsgiver i arbejds miljølovens forstand også for de generalforsamlingsvalgte medarbejdere.

Nævnet lagde vægt på, at de generalforsamlingsvalgte medarbejdere får løn for det faglige arbejde indirekte gennem fagforeningen, som frikøber medarbejderne fra deres hidtidige arbejdsgiver, og at de står til rådighed og udfører arbejde for fagforeningen, som har ansvaret for driften, ligesom fagforeningen stiller materialer og arbejdsrum til rådighed og bærer risikoen for arbejdsresultatet.

Ved et tilsynsbesøg hos en fagforening konstaterede Arbejdstilsynet, at den udarbejdede APV ikke omfattede de generalforsamlingsvalgte beskæftigede, og dette blev bekræftet af fagforeningen.

Fagforeningen oplyste, at de generalforsamlingsvalgte medarbejdere oppebar deres løn fra en virksomhed, men frikøbtes af fagforeningen til at udføre fagligt arbejde for fagforeningen.

Arbejdstilsynet traf afgørelse med påbud om, at fagforeningen skulle udarbejde en APV.

Regler

Det fremgår af § 2, stk. 1, i arbejdsmiljøloven, at loven omfatter arbejde for en arbejdsgiver.

Det fremgår af § 15a, stk. 1, i arbejdsmiljøloven og § 5a, i bekendtgørelsen om arbejdets udførelse, at arbejdsgiveren skal sørge for, at der udarbejdes en skriftlig arbejdspladsvurdering af sikkerheds- og sundhedsforholdene på arbejdspladsen.

Afgørelse

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets påbud med den præcisering, at fagforeningen skal udarbejde en skriftlig APV også omfattende de generalforsamlingsvalgte medarbejdere.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at fagforeningen var at anse som en arbejdsgiver i arbejdsmiljølovens forstand også for de generalforsamlingsvalgte medarbejdere, idet de generalforsamlingsvalgte medarbejdere får løn for det faglige arbejde indirekte gennem fagforeningen, som frikøber medarbejderne fra deres hidtidige arbejdsgiver.

Nævnet lagde desuden vægt på, at de generalforsamlingsvalgte medarbejdere står til rådighed og udfører arbejde for fagforeningen, som har ansvaret for driften, og medarbejderne er underlagt fagforeningens instruktionsbeføjelse og kontrol med arbejdets udførelse, ligesom fagforeningen stiller materialer og arbejdsrum til rådighed og bærer risikoen for arbejdsresultatet (**j.nr. 5900275-11**).

Sag nr. 6

Ophævelse af påbud om at forebygge helkropsvibrationer ved truckkørsel på ujævnt terræn

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fandt det ikke tilstrækkeligt sandsynliggjort, at ansatte blev udsat for sundhedsskadelige helkropsvibrationer ved kørsel med truck, selv om terrænet var ujævnt. Arbejdstilsynet havde ikke forholdt sig til virksomhedens måleresultater, der viste, at aktionsværdierne for vibrationer ikke blev overskredet, og fordi Arbejdstilsynets konstatering af vibrationerne fra passagersædet ikke var de samme som førersædet i førersædet, som var affjedret.

Ved et tilsynsbesøg på en virksomhed blev virksomhedens areal, hvor der foregik truckkørsel besigtiget. Arbejdstilsynet konstaterede, at der var et ujævnt køreunderlag i form af huller og forhøjninger samt niveauforskelle.

Besigtigelsen foregik ved, at den tilsynsførende kørte med på en truck i passagersædet, og oplevelsen som passager var, at ujævnheder i underlaget i stort omfang forplantede sig gennem hjul, truck og til sædet og medførte vibrationer. Det passagersæde, den tilsynsførende sad på, var i modsætning til førersædet ikke luftaffjedret.

Virksomheden har fået foretaget målinger af vibrationerne. Målingerne strakte sig over 4 dage og viste vibrationer fra 0,069 m/s² til 0,457 m/s².

Arbejdstilsynet afgav på den baggrund påbud om, at virksomheden skulle forebygge helkropsvibrationer ved truckkørsel.

Regler

Det fremgår af arbejdsmiljølovens § 38, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Ifølge § 3, § 4 og § 7, i bekendtgørelsen om beskyttelse mod udsættelse for vibrationer i forbindelse med arbejdet fremgår følgende:

Arbejdsgiveren har pligt til at planlægge, tilrettelægge og udføre arbejdet således, at risikoen som følge af vibrationer fjernes ved, at vibrationerne begrænses ved kilden eller sænkes til det lavest mulige niveau efter principperne for forebyggelse.

Hvis den daglige vibrationsbelastning, som vurderet ved en arbejdspladsvurdering, overstiger nogen af aktionsværdierne angivet i bekendtgørelsen, skal arbejdsgiveren undersøge årsagen, og planlægge og træffe tekniske og organisatoriske foranstaltninger således, at udsættelsen for vibrationer, og de dermed forbundne risici begrænses mest muligt.

Ved helkropsvibrationer er aktionsværdien for den daglige vibrationsbelastning over en periode på 8 timer fastsat til $0,5 \text{ m/s}^2$.

Ved helkropsvibrationer er grænseværdien for den daglige vibrationsbelastning over en periode på 8 timer fastsat til $1,15 \text{ m/s}^2$.

Afgørelse

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at Arbejdstilsynet ikke i tilstrækkelig grad havde sandsynliggjort, at de ansatte i virksomheden blev udsat for sundhedsskadelig påvirkning i form af helkropsvibrationer i forbindelse med truckkørsel, selvom køreunderlaget var ujævnt.

Nævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet ikke har forholdt sig til virksomhedens måleresultater, der ifølge det oplyste viste, at aktionsværdierne for vibrationer ikke blev overskredet, og at Arbejdstilsynets konstateringer fra passagersædet ikke var dækkende for førerens situation (**j.nr. 5900191-11**).

Nyhedsbreve fra Arbejdsmiljøklagenævnet (AMK) kan findes på Arbejdsmiljøklagenævnets hjemmeside www.arbejdsmiljoeklagenævnet.dk. under "læs afgørelser fra AMK".

Dette nyhedsbrev er udgivet af Arbejdsmiljøklagenævnets sekretariat.

Ansvarlig for nyhedsbrevet er chefkonsulent Erik Pohl, direkte tlf. 3341 1459.
